

Yeti?kinlere Y?nelik Su Kullan?m? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeti?kinlere Y?nelik Su Kullan?m? Anketi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33345>

Özet

Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi (YSKA), bireylerin su kaynaklar?n?n kullan?m? ve korunmas? hakk?ndaki tutumlar?n? ve fiili davran??lar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? özgün bir psikometrik ara?tır. Ölçek, çevresel fark?ndalık ve sürdürülebilir yaşam biçimi ba?lam?nda yeti?kinlerin su tüketimine yakla??mlar?n? kapsamlı bir şekilde de?erlendirmeyi hedeflemektedir. YSKA, iki temel alt ölçekten olmaktadır: Su Kullan?m?-Tutum Alt Ölçe?i ve Su Kullan?m?-Davran?? Alt Ölçe?i.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2010 y?l?nda Y?ldız Feyzio?lu ve arkadaşlar? tarafından gerçekleştirilmi? olup, geçerlik ve güvenirlik çal??maları sonucunda psikometrik özelliklerinin yeterli oldu?u tespit edilmiştir. Bu anket, özellikle çevre e?itimi ve kamu politikalar? alanlar?nda, yeti?kinlerin su koruma bilinci düzeylerini belirlemek için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Su Kullan?m?, Su Koruma, Su Kullan?m? Tutumu, Çevre Davran???, Ölçek Geli?tirme, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Y?ldız Feyzio?lu, Eylem, Akpınar, E., Ünal Çoban, G., Capellarro, E., Ergin, Ö.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, yeti?kin bireylerin su kaynaklar?na yönelik tutumlar?n? ve günlük yaşamdaki su kullan?m davran??lar?n? standart ve güvenilir bir yöntemle ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda suyun sorumlu kullan?m?na ili?kin fark?ndalık ve uygulama düzeylerini belirleyebilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı ihtiyacına yanıt olarak ortaya çıkmıştır.

YSKA, özellikle e?itim bilimleri ve sosyal politika çal??maları alanlar?nda, su tasarrufu kampanyalar?n?n etkilili?ini de?erlendirmek ve bireysel düzeydeki çevresel sorumlulu?u incelemek için tasarlanmıştır. Ölçek, hem bilişsel (tutum) hem de eylemsel (davran??) boyutlar? ele alarak su kullan?m? konusundaki karmaşık yapıyı çözümlenmeyi amaçlamaktadır.

Yap?/Ölçülen Yap?

Ölçek, yeti?kinlerin su kullan?m? ile ilgili iki ana psikolojik yapıyı ölçmektedir:

Su Kullan?m?-Tutum Alt Ölçe?i (SKA-Tutum): Bireylerin suyun de?eri, korunmas? gereklili?i ve

israf?n sonuçlar? hakk?ndaki inanç ve duygusal e?ilimlerini ölçer. Bu alt ölçek 12 maddeden oluşmaktadır.

Su Kullan?m?-Davran?? Alt Ölçe?i (SKA-Davran??): Bireylerin su tasarrufu ve kaynaklar? koruma amacıyla günlük yaşamlar?nda sergiledikleri fiili eylemleri ve alışkanlıklar? ölçer. Bu alt ölçek 13 maddeden oluşmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ölçek geliştirme sürecinin kritik bir ad?m? olarak ele alınm?? ve bu amaçla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??tır. AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen alt boyutlar?n varlı?n? göstermiştir.

Yapılan analizler, Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi'nin alt ölçeklerinin farklı faktör yapılarına sahip olduğunu ortaya koymuştur. SKA-Tutum alt ölçe?i, iki faktörlü bir yapı sergilerken, SKA-Davran?? alt ölçe?i ise tek faktörlü, homojen bir yapıya sahiptir. Bu durum, tutum ve davran?? boyutlar?nın ölçümde ayrı ancak ilişkili yapılar olarak ele alınması gerektiğini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, madde toplam korelasyonlar? ve Cronbach Alpha katsay?s? hesaplamalar? yoluyla incelenmiştir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılık?a sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik analizlerinin sonuçlar? şöyledir:

12 maddeden oluşan **Su Kullan?m?-Tutum Alt Ölçe?i** için iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alpha) **0.82** olarak hesaplanmıştır.

13 maddeden oluşan **Su Kullan?m?-Davran?? Alt Ölçe?i** için iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alpha) **0.87** olarak hesaplanmıştır.

Ölçe?in tamamına ilişkin genel Cronbach Alpha iç tutarlılık katsay?s? ise **0.82** olarak belirlenmiştir. Bu değerler, YSKA'nın psikometrik açıdan güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla kullanılan Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçek yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermiştir. YSKA'nın iki farklı yapıyı ölçtü?ü için (tutum ve davran??), bu iki alt ölçek ayrı ayrı faktör analizine tabi tutulmuştur.

SKA-Tutum alt ölçe?i, iki temel faktöre ayrılırken, bu faktörlerin su kullan?m?na yönelik farklı

bili?sel ve duyu?sal boyutlar? temsil etti?i dü?ün?lmektedir. SKA-Davran?? alt ölçe?inin tek faktörlü yap?s? ise, ölçülen su koruma davran??lar?n?n tek bir genel davran??sal e?ilim alt?nda topland??n? i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ilgili olduklar? alt ölçeklerde yüksek yük de?erlerine sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme)

Format: Yaz?l? Anket

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin Ya? Grubu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan yeti?kin bireyler.

Test Metodolojisi:

YSKA, be?li Likert tipi dereceleme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktadır. Derecelendirme sistemi, ölçülen alt ölçe?e göre farklılık göstermektedir:

Tutum Alt Ölçe?i ?çin Puanlama: Kat?l?m düzeyini ölçer.

Tamamen kat?l?yorum (5 puan)

Kat?l?yorum (4 puan)

Karars?z?m (3 puan)

Kat?lm?yorum (2 puan)

Kesinlikle kat?lm?yorum (1 puan)

Davran?? Alt Ölçe?i ?çin Puanlama: S?kl?k düzeyini ölçer.

Çok s?k (5 puan)

S?kça (4 puan)

Ara s?ra (3 puan)

Oldukça az (2 puan)

Hiçbir zaman (1 puan)

Anahtar Kelimeler

Çevre E?itimi, Sosyal Politika, Su Tasarrufu, Likert Ölçe?i, AFA, Psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Eylem Y?id?z Feyzio?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: eylem1797@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2010

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Akademik kullan?m için genellikle kaynak gösterilerek serbestçe eri?ilebilir, ancak ticari kullan?m veya adaptasyon için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu ba?lant?dan indirilebilir: yetiskinlere-yonelik-su-kullanimi-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Y?id?z Feyzio?lu, E. ,Akp?nar, E. , Ünal Çoban, G. , Capellarro,E. & Ergin, Ö.(2010). Yeti?kinlere yönelik Su Kullan?m? Anketi'nin geli?tirilmesi. *Sosyal Politika Çal??malar? Dergisi*, 22(22), 91-104.

Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen akademik referansa veya sorumlu yazar?n e-posta adresine ba?vurulmas? gerekmektedir.